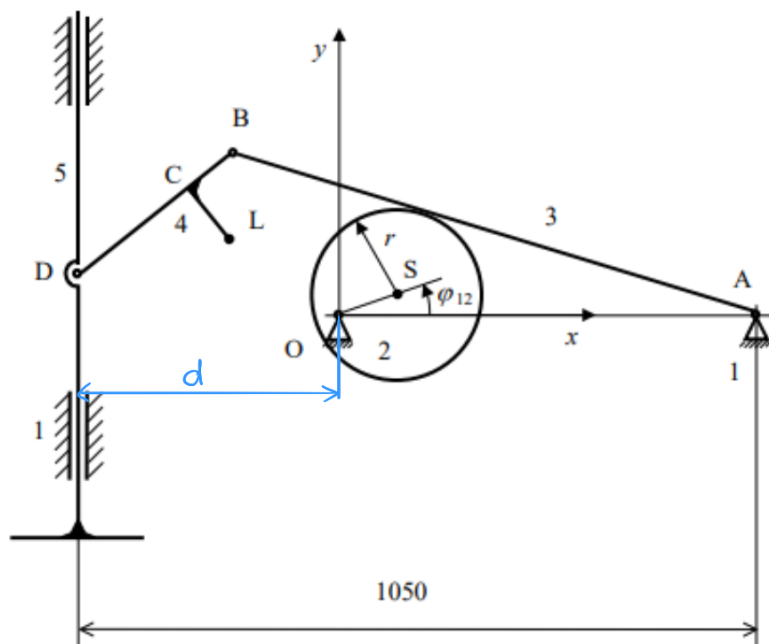

Příklad 8.3

Pohyb hnacího excentru 2 pětičlenného mechanismu je popsán úhlem φ_{12} jako funkce času. Vektorovou metodou vyřešte polohu, rychlost a zrychlení všech členů mechanismu a také bodu L pro $t \in \langle 0; 50 \rangle$ s.

Dáno:

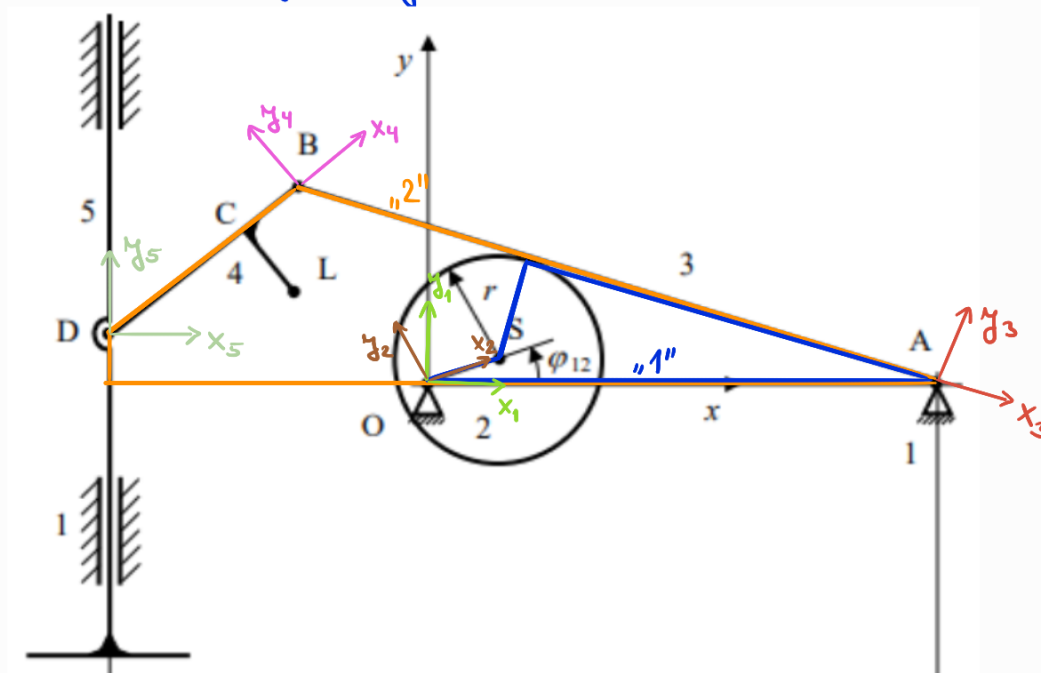
$\overline{OS} = 100$ mm, $r = 130$ mm, $\overline{OA} = 650$ mm, $\overline{AB} = 850$ mm, $\overline{BD} = 300$ mm, $\overline{DC} = 200$ mm, $\overline{CL} = 100$ mm, $\varphi_{12} = \Phi_0 + \Phi \sin(\Omega t)$, $\Phi_0 = 20^\circ$; $\Phi = 360^\circ$; $\Omega = \pi/50$ s $^{-1}$;

Počet stupňů volnosti:

$$n_{\text{DoF}} = 3(w-1) - 2 \cdot (n_r + n_p + n_{\text{nr}}) - 1 \cdot n_{\text{g}} = 3 \cdot (5-1) - 2 \cdot (4+1+0) - 1 \cdot 1 = 12-11 = \underline{1^\circ \text{ volnosti}}$$

↳ DoF... Degree of Freedom ~ stupeň volnosti

Počet nezávislých smyček: $l = d + m - (w-1) = 6+0-4 = 2$ smyčky

smyčka „1“: 1-2-3-1

smyčka „2“: 1-3-4-5-1

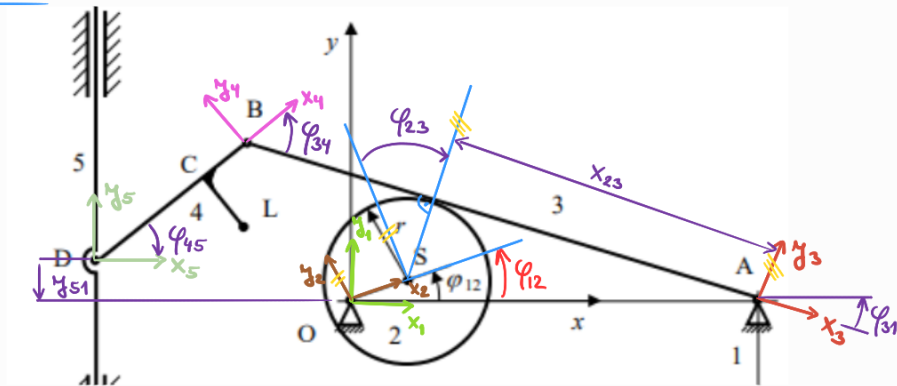
Jsou různé způsoby řešení mechanismu (více v předmětu Mechanika mechanismů)

→ zde budeme řešit pomocí uzavřené smyčky:

smyčka „1“: $\underline{T}_{12} \cdot \underline{T}_{23} \cdot \underline{T}_{31} = \underline{E}_3 \leftarrow \underline{E}_3$ jednotková matice 3×3 : $\underline{E}_3 = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}$

smyčka „2“: $\underline{T}_{13} \cdot \underline{T}_{34} \cdot \underline{T}_{45} \cdot \underline{T}_{51} = \underline{E}_3$

„1“ $\begin{cases} \underline{T}_{12} = \underline{T}_\varphi(\varphi_{12}) \\ \underline{T}_{23} = \underline{T}_x(\overline{OS}) \cdot \underline{T}_\varphi(-\varphi_{23}) \cdot \underline{T}_y(r) \cdot \underline{T}_x(x_{23}) \\ \underline{T}_{31} = \underline{T}_\varphi(\varphi_{31}) \cdot \underline{T}_x(-\overline{OA}) \end{cases}$

$$\underline{T}_{13} = \underline{T}_x(\overline{OA}) \cdot \underline{T}_\varphi(-\varphi_{31})$$

$$\underline{T}_{34} = \underline{T}_x(-\overline{AB}) \cdot \underline{T}_\varphi(\varphi_{34})$$

$$\underline{T}_{45} = \underline{T}_x(-\overline{BC}) \cdot \underline{T}_\varphi(-\varphi_{45})$$

$$\underline{T}_{51} = \underline{T}_y(-y_{51}) \cdot \underline{T}_x(d)$$

● ... parametry

● ... souřadnice použijte k popisu: $\varphi_{12}, \varphi_{23}, x_{23}, \varphi_{31}, \varphi_{34}, \varphi_{45}, y_{51}$

↳ z nich vybereme jednu nezávislou (1° volnosti):

$$\varphi_{12} = \varphi_{120} + \omega_{12} \cdot t$$

⇒ celkem máme 7 souřadnic, z nich 1 je nezávislá a 6 je závislých

• z rovnic pro smyčky ($\underline{T}_{12} \cdot \underline{T}_{23} \cdot \underline{T}_{31} = \underline{E}_3, \underline{T}_{13} \cdot \underline{T}_{34} \cdot \underline{T}_{45} \cdot \underline{T}_{51} = \underline{E}_3$) máme 6 rovnic (3 pro každou smyčku)

6 rovnic $\times$ 6 neznámých
 vyřešíme soustavu rovnic (numericky) a získáme závislé souřadnice

Poloha bodu L:

• u robotu chceme znát pohyb nějakého „výstupního“ bodu (gripperu) → zde bod L

• bod L je součástí tělesa 4, a nyní známe vše pro transformaci do souř. systému x_4, y_4

$$\Rightarrow \underline{x}_{1L} = \underline{T}_{14} \underline{x}_{4L} = \underline{T}_{13} \underline{T}_{34} \begin{bmatrix} -\overline{BC} \\ -\overline{CL} \\ 1 \end{bmatrix}$$